

WSKAZÓWKI DLA RODZICÓW DZIECI, KTÓRE MAJĄ TRUDNOŚCI W PISANIU I CZYTANIU.

Co powinien zrobić Rodzic?

- zrozumieć problem dziecka (w wielu przypadkach dziecko nie jest leniwe czy mało zdolne, ono po prostu potrzebuje odpowiedniej pomocy);
- poznać jego mocne strony i ukryte talenty,
- umacniać w dziecku pozytywne wartości i rozwijać zainteresowania;

- zapewnić mu odpowiednie warunki do pracy i nauki;
- wzmacniać pozytywnie, czyli nagradzać pochwałą nawet za drobne sukcesy;
- nadzorować systematyczną pracę, mobilizować do systematyczności;
- analizować trudności w celu ich stopniowego eliminowania;
- nauczyć stałego korzystania ze słowniczka ortograficznego i autokorekty prac pisemnych;
- czytać wspólnie z dzieckiem – by być dla niego autorytetem, którego dziecko będzie naśladować, same słowa nie wystarczą, Rodzic powinien dawać przykład czynami;
- **wzbudzać u dziecka potrzebę czytania dla przyjemności – zachęcać do czytania książek zgodnie z zainteresowaniami, nie tylko lektur szkolnych;**
- ćwiczyć pisanie ze słuchu i z pamięci.

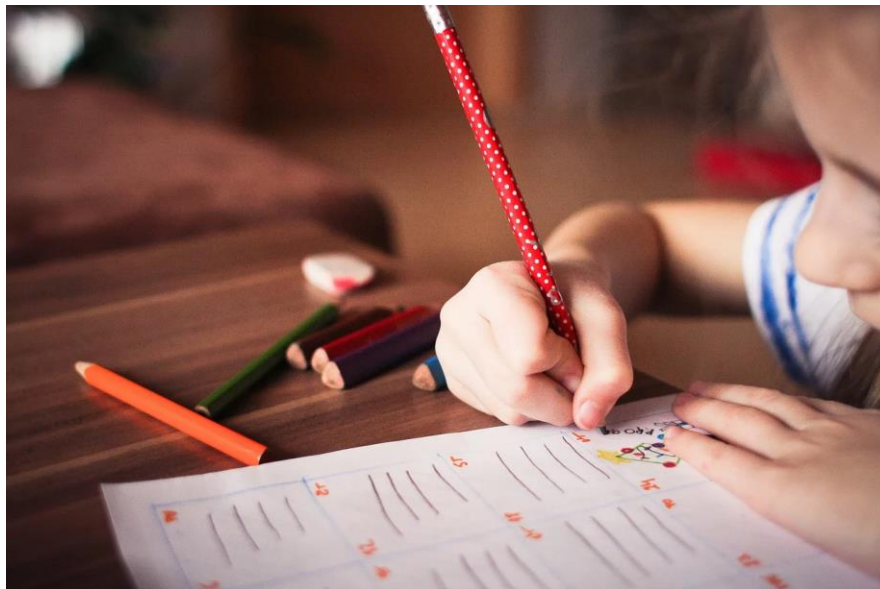

Czego Rodzice dziecka, które ma trudności w pisaniu i czytaniu robić nie powinni:

- nie tłumaczyć trudności dziecka wyłącznie lenistwem;
- nie porównywać z rówieśnikami czy rodzeństwem;
- nie liczyć na natychmiastowe efekty;
- nie krytykować i nie ośmieszać;
- nie podważać autorytetu nauczycieli i terapeutów;
- nie usprawiedliwiać niechęci do wykonywania ćwiczeń;
- nie odrabiać za dziecko prac domowych;
- nie poprawiać za dziecko błędów w pracach pisemnych.

Przykłady gier i zabaw doskonalących zmysły i pozwalających na sprawne opanowanie umiejętności czytania i pisania:

- ✓ **różnicowanie prawej i lewej strony** np.: poprzez wykonywanie poleceń: podnieś prawą/lewą rękę, kopnij prawą/lewą nogą, podskocz na prawej/lewej nodze, itp.,
- ✓ **rzucanie np.** piłką, maskotką, poduszką naprzemiennie prawą i lewą ręką,
- ✓ **demonstrowanie za pomocą ruchów różnych czynności dnia codziennego**, np.: mycie naczyń, czesanie włosów, jedzenie, rąbanie drewna i odgadywanie przez dziecko tych czynności,
- ✓ **rzucanie do celu,**
- ✓ **rzucanie i łapanie piłki,**
- ✓ **gra w bierki, pchełki,**
- ✓ **układanki, kolorowe klocki, budowanie kompozycji wg wzoru,**
- ✓ **zabawa w „Co tu się zmieniło?”**, zabawa polega na tym, że dziecko obserwuje otoczenie i zapamiętuje układ przedmiotów np. znajdujących się w pokoju, następnie po zamknięciu przez dziecko oczu lub wyjściu do innego pokoju zmieniamy coś w układzie, dziecko następnie spostrzega i określa, co się zmieniło,

- ✓ wyodrębnianie w słowach głosek,
- ✓ podział wyrazów na sylaby,
- ✓ powtarzanie wyrazów, krótkich zdań, opowiadań,
- ✓ układanie puzzli,
- ✓ uzupełnianie brakujących elementów w rysunkach, obrazkach,
- ✓ szukanie różnic i podobieństw między obrazkami,
- ✓ wyodrębnianie liter w wyrazach, podkreślanie ich barwnym ołówkiem,
- ✓ tworzenie wyrazów rozpoczynających się od liter najczęściej mylonych: n-u-m; d-p-b; p-g,
- ✓ tworzenie wyrazów rozpoczynających się od liter najczęściej mylonych: n-u-m; d-p-b; p-g,
- ✓ malowanie farbami (pędzlem, palcem) celem wyrabiania właściwego nacisku,
- ✓ pogrubianie konturów, obwodzenie po śladach linii, pojedynczych szlaków, obrazków, figur geometrycznych,
- ✓ wycinanie po liniach prostych, falistych, łamanych.

Przykładowe ćwiczenia w czytaniu:

- Wybierz interesujący tekst, który ma duży druk i kolorowe ilustracje, np. książkę, gazetę.
- Sam zacznij czytać dziecku. Rodzic sam powinien najpierw dla zachęty zacząć dziecku czytać coś interesującego.

- Niech dziecko palcem wskazuje słowa, które przeczytasz na głos. Dziecko powinno palcem i wzrokiem śledzić słowa czytane przez rodzica.
- Dostosuj szybkość czytania do możliwości śledzenia tekstu przez dziecko. Tempo czytania należy dostosować do możliwości śledzenia tekstu przez dziecko.
- Nie ponaglań dziecka podczas czytania.
- Należy teksty czytać na zmianę (raz rodzic, raz dziecko poszczególne fragmenty).
- Do ćwiczeń w czytaniu najlepiej nadają się teksty krótkie, pisane dużą czcionką. Długość fragmentów czytanych przez dziecko powinna stopniowo rosnać.
- Korzystaj z pomocy technicznych. Dziecko może nagrać siebie, jak czyta, a następnie odsłuchać nagranie.
- Sprawdź, co jakiś czas, czy dziecko rozumie czytany tekst – zadaj kilka szczegółowych pytań. Jeśli nie potrafi na nie odpowiedzieć to zawsze możecie wrócić do danego fragmentu tekstu.
- Należy zadbać o odpowiednią atmosferę towarzyszącą ćwiczeniom w czytaniu (dobry humor dziecka i rodzica).
- Dziecko powinno samodzielnie czytać coraz dłuższe fragmenty.
- Można korzystać z książek „mówionych” – dziecko powinno śledzić wzrokiem czytany tekst.

Przykładowe ćwiczenia w pisaniu:

- Zachęcaj do pisania ołówkiem, ułatwi to poprawianie błędów w zeszytach ćwiczeń. Należy założyć zeszyt ćwiczeń domowych.
- Dziecko samodzielnie sprawdza cały napisany tekst – dyktando.
- Następnie dorosły sprawdza tekst. Unikaj poprawiania dostrzeżonych błędów. Zaznaczaj tylko ich liczbę na marginesie linii, w której się pojawiły lub podkreślaj błędnie zapisany cały wyraz.
- Dziecko ponownie sprawdza tekst z pomocą słownika ortograficznego. Dorosły sprawdza poprawiony tekst. Jeżeli nadal są błędy, pokazuje tekst, z którego dyktował zdania w celu znalezienia i poprawienia błędów przez dziecko.
- Dziecko opracowuje błędnie napisane wyrazy (np. podaje zasady pisowni, wyrazy pokrewne, odmienia wyraz przez przypadki, wymienia na inne formy). Można ułożyć zdania z tymi wyrazami, jednak pamiętaj o sprawdzeniu ich poprawności.
- Zabawy ze słownikiem ortograficznym, wdrażanie do pracy z wydawnictwami pomocniczymi (słowniki, encyklopedie).

- Naucz dziecko przede wszystkim zasad pisowni: ó – u, rz – ż, ch – h.
- Pomóż dziecku utrwalać zasady pisowni, wyjaśniając wszystkie wątpliwości ortograficzne przy użyciu słownika ortograficznego.

- **W młodszych klasach nie stosuj dyktand, czyli pisania ze słuchu. Zastąp je pisanem z pamięci (dziecko zapoznaje się z czytanim tekstem, zapamiętuje zdanie, a następnie zakrywa je i pisze z pamięci).**
- Wykonuj ćwiczenia w domu, co najmniej dwa razy w tygodniu, za każdym razem przypominaj dziecku zasady pisowni, zapisuj daty ćwiczeń.
- Nie pozostawiaj niepoprawionych błędów w zapisie (nie przekreślać błędu, nie pisać na błędzie, nad błędem). Każdy błąd musi być wymazany lub zamalowany korektorem i musi być wpisana poprawna litera.
- Nie wypisuj po kilkanaście razy jednego wyrazu, lepiej ułożyć z nim kilka zdań (zastanowić się, co dany wyraz znaczy, jaką zasadę pisowni można zastosować w jego zapisie).
- Korzystaj z różnych, edukacyjnych stron internetowych.

Ważna jest systematyczna praca z dzieckiem. W początkowym okresie staramy się pracować codziennie, nie dłużej niż 10-15 minut. Stopniowo ten czas wydłużamy do 60 minut, zmniejszając częstotliwość zajęć do minimum jednego tygodniowo.

Materiał na podstawie literatury M. Bogdanowicz opracowały:

mgr Małgorzata Piotrowska

mgr Aleksandra Smoła

pedagogzy

Powiatowej Poradni

Psychologiczno – Pedagogicznej

w Tarnowie